

sygn. akt IC 1408/16

Dnia 20 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Paweł Poręba

Protokolant : st. sekr. sąd. Bożena Zaremba

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2017 roku w Nowym Sączu na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) SA z siedzibą w W.

przeciwko **(...) sp. z o.o. , K. L. , T. L.**

o zapłatę

utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła wydany przez Sąd Okręgowy w Nowym Sączu w dniu 25.01.2016 roku w sprawie do sygn. akt INc 8/16 .

SSO Paweł Poręba

sygn. akt I C 1408/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu Wydział I Cywilny

z dnia 20 marca 2017 roku

Strona powodowa Bank (...) S.A. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego wystąpiła w dniu 21 stycznia 2016 roku z pozwem przeciwko (...) spółka z o.o. w O., K. L. i T. L., w którym domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani mają zapłacić na jej rzecz solidarnie na podstawie weksła kwotę 5 332 745,96 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 12 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego (k. 1-3).

W uzasadnieniu żądania podano, iż na zabezpieczenie spłaty kredytu obrotowego krótkoterminowego w rachunku bieżącym udzielonego (...) spółka z o.o. jako kredytobiorcy na podstawie umowy nr (...) (...)z dnia 23 października 1998 roku zmienionej następnie aneksami od 1 do 23 strona powodowa przyjęła weksel in blanco wystawiony przez (...) spółka z o.o. oraz poręczony przez pozwanych K. L. i T. L..

Pismem z dnia 19 czerwca 2015 roku strona powodowa wypowiedziała kredytobiorcy umowę kredytu i wezwała go do zapłaty istniejącej kwoty zadłużenia, informując jednocześnie, że zgodnie z § 6 zdanie 2 umowy kredytu obrotowego od kapitału przeterminowanego pobiera odsetki w wysokości 4 x stopa kredytu lombardowego NBP.

Wobec braku spłaty zadłużenia strona powodowa zgodnie z deklaracją wekslową z dnia 29 lipca 2011 roku uzupełniła stanowiący zabezpieczenie weksel in blanco na kwotę odpowiadającą zadłużeniu z tytułu umowy kredytu, tj. 5 332 745,96 złotych.

O uzupełnieniu weksła pozwani zostali zawiadomieni w stosownym terminie listem przekazanym kurierem.

Suma wekslowa nie została zapłacona w terminie.

Od sumy wekslowej strona powodowa domaga się odsetek ustawowych w spełnieniu świadczenia wekslowego od dnia następnego po terminie płatności weksla.

W dniu 25 stycznia 2016 roku Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wydał przeciwko pozwanym nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla, do sygn. akt I Nc 8/16 nakazując pozwanym, aby zapłacili solidarnie powodowi kwotę 5 332 745,96 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 15 417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu - w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wniosła w tym terminie zarzuty (k. 97).

Odpis nakazu został pozwanym doręczony prawidłowo (odebrał K. L.) z pouczeniem o zarzutach w dniu 03 lutego 2016 roku (k. 102). Termin do złożenia zarzutów upływał dla pozwanych z dniem 17 lutego 2016 roku.

Pozwani w terminie złożyli tożsame w treści zarzuty od nakazu zapłaty (k. 103-112). Zaskarżyli nakaz w całości, wniesli o uchylenie nakazu zapłaty i o oddalenie powództwa za przyznaniem kosztów procesu oraz o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty na podstawie art. 492 § 3 k.p.c.

Pozwani zarzucili:

- naruszenie art. 485 § 2 k.p.c. poprzez wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, podczas gdy treść weksla a przez to jego ważność nasuwa wątpliwości,
- naruszenie art. 101 pkt. 2 ustawy prawo wekslowe poprzez wydanie nakazu zapłaty podczas, gdy weksel nie zawiera prawidłowego oznaczenia sumy pieniężnej podlegającej bezwarunkowej zapłacie,
- naruszenie art. 102 zdanie 1 prawa wekslowego poprzez uznanie za ważny weksel własny z dnia 29 lipca 2011 roku i wydanie nakazu zapłaty co do wystawcy weksla i poręczyciela wekslowego,
- naruszenie art. 6 w zw. z art. 103 (przedostatni akapit) prawa wekslowego poprzez uznanie za ważną w wekslu sumę co do zapłaty przez wystawcę lub poręczycieli zapisaną w formie liczbowej, a nie tę sumę zapisaną w formie literowej pomimo istniejącej różnicy a w konsekwencji naruszenie art. 485 § 2 k.p.c. poprzez wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym podczas, gdy treść weksla nasuwa wątpliwości co do sumy podlegającej bezwarunkowej zapłacie.

Na wypadek, gdyby Sąd nie podzielił zarzutów pozwani wniesli o uchylenie nakazu zapłaty w oparciu o art. 493 §1 k.p.c. i art. 496 k.p.c. w części dotyczącej obowiązku zapłaty przez pozwanych powyżej kwoty 53 327 złotych i oddalenie powództwa ponad tę kwotę.

Pozwani oświadczyli, iż strona powodowa w pozwie nie dowodzi zasadności swoich twierdzeń co do żądania pozwu, a lakonicznie uzasadnia podstawę wypełnienia weksla zabezpieczającego umowę kredytu wobec jej wypowiedzenia. Zatem należy przyjąć, że samo roszczenie – gdyby nie było wytoczone z weksla – jest nieuzasadnione i nie było podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Nadto nie miałyby tu zastosowania odpowiedzialność poręczycieli wekslowych, tj. K. L. i T. L., gdyż nie są oni stroną umowy kredytu, a jedynie poręczali za weksel własny in blanco wystawiony przez (...) spółka z o.o.. Dlatego zdaniem pozwanych wobec braku legitymacji biernej powództwo względem poręczycieli wekslowych powinno zostać oddalone w całości.

Zdaniem pozwanych weksel nie spełnia wymogów formalnych, gdyż liczbowo wpisana jest suma pieniężna „5 332 745,96” a literowo „pięć milionów trzysta trzydzieści dwa tysiące siedemset czterdzieści pięć groszy dziewięćdziesiąt sześć”. Przed tymi sumami jest oznaczona waluta w złotych polskich.

Wobec tego zdaniem pozwanych zachodzi rozbieżność pomiędzy sumą liczbową a literową. Rozbieżności tej nie można usunąć w oparciu o art. 6 prawa wekslowego, a weksel obarczony taką wadą jest nieważny. Nie ma zaś możliwości poprawienia weksla, czy tworzenia wykładni jego treści po uzupełnieniu weksla.

Dodatkowo pozwani wskazali, iż gdyby nie podzielić tej argumentacji co do wady formalnej weksla i jego bezwzględnej nieważności, to z uwagi na rozbieżność sumy wekslowej zapisanej liczbowo i literowo w oparciu o art. 6 prawa wekslowego weksel ważny jest na sumę wpisaną literowo, czyli: „pięć milionów trzysta trzydzieści dwa tysiące siedemset czterdzieści pięć groszy” tj. na kwotę 53 327 złotych.

Pozwani wnieśli o zwolnienie ich od kosztów sądowych i o ustanowienie dla nich pełnomocnika z urzędu (k. 120-147). Postanowieniem z dnia 31 marca 2016 roku (k. 148-150) i z dnia 25 lipca 2016 roku (k. 184 -185) Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wnioski pozwanych w tym zakresie oddalił. Sąd Apelacyjny w Krakowie oddalił zażalenia pozwanych postanowieniem z dnia 19 maja 2016 roku w sprawie do sygn. akt. I ACz 847/16 (k. 169-175) i z dnia 02 listopada 2016 roku w sprawie do sygn. akt I ACz 1825/16 (k. 200-203).

W odpowiedzi na zarzuty strona powodowa w piśmie z dnia 30 grudnia 2016 roku (k. 223-225) zakwestionowała zarzuty pozwanych w całości jako bezzasadnie i nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Strona powodowa podtrzymała argumentację zawartą w pozwie.

Okoliczność, że pozwani K. L. i T. L. nie byli stronami umowy kredytowej nie ma znaczenia, gdyż strona powodowa może dochodzić swoich roszczeń zarówno wobec wystawcy weksla jak i poręczycieli wekslowych. Stąd jako chybiony strona powodowa oceniła zarzut braku legitymacji biernej po stronie pozwanych.

Zdaniem strony powodowej weksel wypełniony został zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę odpowiadającą istniejącemu zadłużeniu z tytułu umowy kredytu w wysokości 5 332 745,96 złotych i był opatrzony datą płatności 11 grudnia 2015 roku. Z deklaracji wekslowej jednoznacznie wynikało, iż kredyt obrotowy został udzielony w wysokości 5 700 000 złotych i że strona powodowa ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą aktualnemu zadłużeniu.

Suma wekslowa została określona prawidłowo, gdyż określenie kwoty należnej rozpoczyna się od słowa: „złotych” a dopiero następnie przed określeniem ile należnych jest groszy występuje określenie „groszy”. Nie ma zatem rozbieżności pomiędzy sumą określoną liczbowo a zapisaną literowo. Treść weksla opiewa na „złotych 5 332 745,96” oraz na „złotych pięć milionów trzysta trzydzieści dwa tysiące siedemset czterdzieści pięć groszy dziewięćdziesiąt sześć”.

Okoliczność, że określenie jednostki monetarnej występuje przed określeniem sumy nie powoduje nieważności weksla, ani zmniejszenia dochodzonej sumy.

Powołała się strona powodowa na pogląd prawny wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2015 roku w sprawie do sygn. akt III CZP 11/15, iż nie powoduje nieważności weksla nawet brak określenia waluty, w której ma nastąpić zapłata oznaczonej sumy pieniężnej, samym poleceniu lub przyrzeczeniu zapłaty tej sumy, gdy nazwa waluty znajduje się w oznaczeniu sumy pieniężnej zamieszczonym w prawym górnym rogu dokumentu weksla. Weksel będący podstawą roszczenia w niniejszej sprawie wymóg ten spełnia.

Dodatkowo podniesiono, iż treść zobowiązania wekslowego ustala się na podstawie tekstu weksla. Decyduje zatem sens wyrażonego w nim oświadczenia woli ustalony w drodze wykładni obiektywnej na podstawie tekstu weksla. Przedmiotowy weksel zawiera wszystkie elementy, stąd zarzut, że weksel jest bezwzględnie nieważny nie znajduje potwierdzenia w jego treści.

Brak jest też podstaw do przeliczenia sumy wekslowej w oparciu o art. 6 prawa wekslowego, bo nie zachodzi rozbieżność w sumie wekslowej zapisanej liczbami i słownie.

Nawet gdyby zaistniały podstawy do stwierdzenia różnicy w sumie wekslowej zapisanej liczbami i słownie, to i tak weksel nie jest bezwzględnie nieważny, gdyż strona powodowa może dochodzić w postępowaniu sądowym, że suma wekslowa odpowiada wysokości przysługującego jej roszczenia.

Postanowieniem z dnia 04 stycznia 2017 roku (k. 227) Sąd Okręgowy w Nowym Sączu oddalił wnioski pozwanych o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty z dnia 25 stycznia 2016 roku, uznając że nie zachodzi podstawa z art. 493 §3 k.p.c. Postanowienie to wobec jego niezaskarżenia jest prawomocne (k. 232).

Strona powodowa na rozprawie z dnia 20 marca 2017 roku podtrzymała pozew wnosząc o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty (k. 239 od 00:02:58).

Na rozprawę z dnia 20 marca 2017 roku pozwani nie stawili się będąc prawidłowo zawiadomionymi (k. 234), a imieniem (...) spółka z o.o. stawił się profesjonalny pełnomocnik procesowy (k. 235-238), który podtrzymał zarzuty. Dodatkowo podniósł, iż na wekslu firma (...) sp. z o.o. nie została właściwie określona, bo brak jest oznaczenia rejestru w którym została zarejestrowana (k. 239 od 00:04:10). Zarzut ten postawił także co do oznaczenia wierzyciela wekslowego.

Przed Sądem strony nie zawarły ugody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 października 1998 roku pomiędzy Bankiem (...) S.A oddział w N. jako kredytodawcą a K. L. prowadzącym działalność gospodarczą w ramach (...) jako kredytobiorcą została zawarta umowa nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym.

Zgodnie z umową (§ 1) bank udzielił kredytobiorcy kredytu obrotowego krótkoterminowego w rachunku bieżącym nr (...) - (...) (...) (...) (...)

Kredytobiorca (§ 2 i § 3) mógł zadłużać się w rachunku bieżącym bez potrzeby składania odrębnych wniosków kredytowych w okresie od 23 października 1998 roku do 30 września 1999 roku do kwoty 200 000 złotych.

Od kwoty wykorzystanego kredytu bank pobierał odsetki za miesięczne okresy obrachunkowe według zmiennej stawki procentowej ustalonej na bazie średniej stawki WIBOR dla depozytów jednomiesięcznych oraz marżę w wysokości 3% w stosunku rocznym (§ 10 i § 11).

Prawnym zabezpieczeniem kredytu był między innymi weksel In blanco wystawiony przez K. L. a poręczony przez T. L. (§ 13 umowy).

Zgodnie z umową (§ 15) bank miał prawo wypowiedzieć umowę w całości lub w części i żądać spłaty kredytu w terminie 30 dni od dnia doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu lub żądać dodatkowego zabezpieczenia między innymi w przypadku zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy, jego niewypłacalności niezależnie od przyczyny lub niedotrzymania przez kredytobiorcę istotnych warunków umowy a szczególności nieterminowej spłaty.

Dowód: / umowa o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr (...) (...) z dnia 23 października 1998 roku, k. 21-29 /.

Aneks z dnia 24 września 1999 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2000 roku oraz zwiększyły kwotę zadłużenia do 300 000 złotych.

Aneks z dnia 23 sierpnia 2000 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2001 roku do kwoty 300 000 złotych.

Aneksem z dnia 27 września 2001 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2002 roku do kwoty 300 000 złotych.

Aneksem z dnia 21 października 2002 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2003 roku do kwoty 300 000 złotych.

Aneksem z dnia 30 września 2003 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 09 października 2013 roku do kwoty 300 000 złotych.

Aneksem z dnia 10 października 2003 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2004 roku do kwoty 1 000 000 złotych.

Aneksem z dnia 30 września 2004 roku nr (...) do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2005 roku do kwoty 1 500 000 złotych.

Aneksem z dnia 07 czerwca 2005 roku nr 8 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2005 roku do kwoty 2 000 000 złotych.

Aneksem z dnia 14 września 2005 roku nr 9 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2006 roku do kwoty 2 000 000 złotych.

Aneksem z dnia 28 września 2006 roku nr 10 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2007 roku do kwoty 2 000 000 złotych.

Aneksem z dnia 11 grudnia 2006 roku nr 11 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony zmieniły § 3 umowy poprzez ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń.

Aneksem z dnia 27 września 2007 roku nr 12 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 30 września 2008 roku do kwoty 2 000 000 złotych. Zmianie uległ rachunek bieżący na (...).

Aneksem z dnia 10 października 2007 roku nr 13 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony zmieniły oprocentowanie.

Aneksem z dnia 12 sierpnia 2008 roku nr 14 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez K. L. na rachunku bieżącym do 31 lipca 2009 roku do kwoty 4 000 000 złotych.

Dowód: / aneks nr (...) z dnia 24 września 1999 roku, k. 30-31; aneks nr (...) z dnia 23 sierpnia 2000 roku, k. 31/2-32; aneks nr (...) z dnia 27 września 2001 roku, k. 32/2-35; aneks nr (...) z dnia 23 października 2002 roku, k. 36; aneks nr (...) z dnia 30 września 2003 roku, k. 37-40; aneks nr (...) z dnia 10 października 2003 roku, k. 40/2-41; aneks nr (...) z dnia 30 września 2004 roku, k. 42-43; aneks nr (...) z dnia 07 czerwca 2005 roku, k. 44-45; aneks nr (...) z dnia 14 września 2005 roku, k. 46; aneks nr (...) z dnia 28 września 2006 roku, k. 48; aneks nr (...) z dnia 11 grudnia 2006

roku, k. 49; aneks nr (...) z dnia 27 września 2007 roku, k. 49/2-51; aneks nr (...) z dnia 10 października 2017 roku, k. 51/2; aneks nr (...) z dnia 12 sierpnia 2008 roku, k. 52-53 /.

Aneksem z dnia 04 marca 2009 roku nr 15 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony ustaliły, iż przedsiębiorstwo dotychczasowego kredytobiorcy, tj. K. L. zostało wniesione w formie wkładu niepieniężnego jako zorganizowana część przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55⁽¹⁾ k.c. do (...) spółka z o.o. w O. wpisanej do KRS pod nr (...). Pozostałe postanowienia umowy nie ulegały zmianie.

Dowód: / aneks nr (...) z dnia 04 marca 2009 roku, k. 54 /.

Aneksem z dnia 30 lipca 2009 roku nr 16 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 sierpnia 2009 roku.

Aneksem z dnia 31 sierpnia 2009 roku nr 17 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez L. spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 sierpnia 2010 roku.

Aneksem z dnia 30 lipca 2010 roku nr 18 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 lipca 2011 roku do kwoty 5 000 000 złotych.

K. L. i T. L. jako poręczyciele wekslowi wyrazili zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń kredytu w szczególności w postaci poręczenia wekslowego.

Aneksem z dnia 29 lipca 2011 roku nr 19 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 lipca 2012 roku do kwoty 5 700 000 złotych.

K. L. i T. L. jako poręczyciele wekslowi wyrazili zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń kredytu w szczególności w postaci poręczenia wekslowego.

Dowód: / aneks nr (...) z dnia 31 lipca 2009 roku, k. 55; aneks nr (...) z dnia 31 sierpnia 2009 roku, k. 55/2-56; aneks nr (...) z dnia 30 lipca 2010 roku, k. 56/2-57; aneks nr (...) z dnia 31 lipca 2011 roku, k. 57/2-58 /.

W związku z aneksem z dnia 29 lipca 2011 roku nr 19 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. złożyła do dyspozycji Banku (...) S.A. weksel własny in blanco i sporządzona została deklaracja wekslowa.

Z deklaracji wynika, iż Bank (...) S.A. ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego a niespłaconego w terminie w całości lub części kredytu wraz z odsetkami, odsetkami za opóźnienie, prowizją i innymi należnościami z tytułu kredytu.

Z deklaracji wynika, iż Bank (...) S.A. ma prawo opatrzyć weksel terminem płatności według swego uznania a weksel będzie płatny w siedzibie banku. Weksel może być opatrzony klauzulą bez protestu i klauzulą waluty w postaci numeru umowy kredytu.

Deklarację podpisał K. L. jako prezes zarządu (...) spółka z o.o.

Deklarację podpisali też K. L. i T. L. jako osoby fizyczne.

Na blankiecie weksła in blanco wystawionym przez (...) spółka z o.o. i wręczonym w dniu 29 lipca 2011 Bankowi (...) S.A. podpisali się K. L. i T. L. po słowie „poręczam”.

Dowód: / deklaracja wekslowa z dnia 29 lipca 2011 roku, k. 89; kopia weksła k. 90 /.

Aneksem z dnia 31 lipca 2012 roku nr 20 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 lipca 2013 roku.

K. L. i T. L. jako poręczyciele weksłowi wyrazili zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń kredytu w szczególności w postaci poręczenia wekslowego.

Aneksem z dnia 29 lipca 2013 roku nr 21 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 sierpnia 2013 roku.

K. L. i T. L. jako poręczyciele weksłowi wyrazili zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń kredytu w szczególności w postaci poręczenia wekslowego.

Aneksem z dnia 29 sierpnia 2013 roku nr 22 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 31 lipca 2014 roku.

K. L. i T. L. jako poręczyciele weksłowi wyrazili zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń kredytu w szczególności w postaci poręczenia wekslowego.

Przy sporządzeniu aneksu nr (...) w dniu 29 sierpnia 2013 roku (...) spółka z o.o., K. L. i T. L. poddali się egzekucji do kwoty 8 550 000 złotych w związku z zawarciem umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym ze zmianami.

Dowód: / aneks nr (...) z dnia 31 lipca 2012 roku, k. 59; aneks nr (...) z dnia 29 lipca 2013 roku, k. 60; aneks nr (...) z dnia 29 sierpnia 2013 roku, k. 61; oświadczenia o poddaniu się egzekucji, k. 62-64 /.

Aneksem z dnia 28 lipca 2014 roku nr 23 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym, strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. wydłużyły okres możliwego zadłużania się przez (...) spółka z o.o. na rachunku bieżącym do 30 sierpnia 2014 roku do kwoty 5 700 000 złotych, a od 31 sierpnia 2014 roku do 31 lipca 2014 roku do kwoty 5 100 000 złotych.

Dowód: / aneks nr (...) z dnia 28 lipca 2004 roku, k. 65;

Z racji zawartej umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym K. L. jako kredytobiorca zawarł z Bankiem (...) S.A. w dniu 23 sierpnia 2002 roku umowę nr (...) ustalającą ogólne zasady kredytowania.

Umowa ta była anektowana aneksem nr (...) z dnia 30 września 2004 roku oraz aneksem nr (...) z dnia 27 września 2007 roku.

W aneksie nr (...) do tej umowy z dnia 4 marca 2009 roku zawartym w N. wskazano, iż w związku z przekształceniem firmy (...) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w spółkę - (...) spółka z o.o. w O. spółka ta jest obecnym kredytobiorcą i wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dotychczasowego kredytobiorcy. Zabezpieczenia w tym weksel In blanco pozostają bez zmiany.

W zawartych w N. aneksach z dnia 30 lipca 2010 roku nr 4 i z dnia 28 lipca 2014 roku nr 5 do umowy z dnia 4 marca 2009 roku nr (...) strony, tj. Bank (...) S.A. II (...) Centrum (...) w (...) spółka z o.o. działająca przez prezesa zarządu – K. L. precyzowały ogólne zasady kredytowania.

Zgodnie z tymi aneksami (§ 13) bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia w przypadku utraty zdolności kredytowej przez kredytobiorcę lub nie dotrzymania warunków umowy.

Dowód: / umowa nr (...) ustalająca ogólne zasady kredytowania, k. 67/2- 71; aneks nr (...) z dnia 30 września 2004 roku do umowy nr (...), k. 66-67; aneks nr (...) z dnia 27 września 2007 roku do umowy nr (...), k. 72-76; aneks nr (...) z dnia 04 marca 2009 roku do umowy nr (...), k. 77; aneks nr (...) z dnia 30 lipca 2010 roku do umowy nr (...), k. 78-81; aneks nr (...) z dnia 28 lipca 2014 roku do umowy nr (...), k. 82-84 /.

W dniu 19 czerwca 2015 roku Bank (...) S.A. wypowiedział (...) spółka z o.o. w O. umowę kredytu nr (...) (...) z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. Jednocześnie Bank wezwał (...) spółka z o.o. w O. do spłaty zadłużenia wynoszącego na dzień wypowiedzenia 5 133 383,71 złotych, w tym kapitał 5 086 580,98 złotych, odsetki umowne 46 790,43 złote. Bank powiadomił, iż od kapitału przeterminowanego zgodnie z § 6 zdanie 2 pobierane odsetki w wysokości 4 x stopa kredytu lombardowego NBP.

Wypowiedzenie doręczono 24 czerwca 2015 roku.

Dowód: / wypowiedzenie z dnia 19 czerwca 2015 roku umowy o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym nr (...) (...) z dnia 23 października 1998 roku, k. 85; dowód doręczenia wypowiedzenia, k. 86 /.

Pismem z dnia 25 listopada 2015 roku Bank (...) S.A. powiadomił (...) spółka z o.o., iż wypełnił weksel in blanco do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy na rachunku bieżącym z dnia 23 października 1998 roku zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę 5 332 745,96 złotych. Data płatności została wskazana na dzień 11 grudnia 2015 roku, miejscem płatności jest siedziba oddziału banku w N. przy ul. 1000 -lecia 35A.

Bank przedstawiając weksel do zapłaty wezwał (...) spółka z o.o. oraz poręczycieli K. L. i T. L. do zapłaty w terminie do dnia 11 grudnia 2015 roku z zagrożeniem wystąpienia na drogę sądową.

Dowód: / zawiadomienie z dnia 25 listopada 2015 roku o wypełnieniu weksla, k. 87; kopia weksla k. 90 /.

(...) spółka z o.o. oraz poręczyciele wekslowi K. L. i T. L. na zapłacili za weksel.

Dowód: / bezsporne/

(...) spółka z o.o. w O. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. W spółce tej obowiązuje jednoosobowa reprezentacja a K. L. jest jedynym członkiem zarządu i prezesem zarządu spółki.

Dowód: / odpis z KRS nr (...), k. 111 /.

Powyższy, co do zasady bezsporny, stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez stronę powodową i pozwanych w toku sprawy dokumentów, których wiarygodność i autentyczność nie zostały przez strony podważone, nie wzbudziły także zastrzeżeń Sądu oraz zeznań powoda.

Poza sporem pozostaje fakt, iż w dniu 29 lipca 2011 roku pozwana (...) spółka z o.o. w O. wystawiła weksel własny in blanco. Na tę okoliczność została sporządzona deklaracja wekslowa (k. 89).

Z deklaracji wynika, iż Bank (...) S.A. ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego a niespłaconego w terminie w całości lub części kredytu wraz z odsetkami, odsetkami za opóźnienie, prowizją i innymi należnościami z tytułu kredytu. Z deklaracji wynika też, że Bank (...) S.A. ma prawo opatrzyć weksel

terminem płatności według swego uznania a weksel będzie płatny w siedzibie banku. Weksel może być opatrzony klauzulą bez protestu i klauzulą waluty w postaci numeru umowy kredytu.

Bezspornie deklarację podpisał K. L. jako prezes zarządu (...) spółka z o.o. Deklarację podpisali też K. L. i T. L. jako osoby fizyczne.

Na podstawie weksla (k. 90), którego oryginał został zdeponowany w kasie Sądu Sąd ustalił jego treść.

Weksel został wystawiony w dniu 29 lipca 2011 roku a okoliczność ta koreluje z treścią deklaracji wekslowej z tej daty. (k. 89)

Wystawcą weksla jest (...) spółka z o.o. i na blankiecie weksla widnieje własnoręczny podpis prezesa zarządu K. L.. Na dokumencie weksla podpisali się nadto K. L. i T. L. po słowie „poręczam”.

Data płatności weksla została wskazana na dzień 11 grudnia 2015 roku. Okoliczność ta pozostaje zaś w zgodzie z treścią pisemnego zawiadomienia dokonanego przez stronę powodową z dnia 25 listopada 2015 roku (k. 87), w którym wskazywano datę 11 grudnia 2015 roku jako datę płatności weksla. Miejscem płatności jest siedziba oddziału banku w N. przy ul. 1000 lecia 35A.

Weksel zawiera klauzulę bez protestu oraz wskazuje umowę nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy na rachunku bieżącym jako źródło powstania zobowiązania wekslowego.

W świetle przedłożonych przez stronę powodową umów z dnia 23 października 1998 roku nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy na rachunku bieżącym (k. 21-29) i z dnia 23 sierpnia 2002 roku nr (...) ustalającej ogólne zasady kredytowania (k. 67/2-71) oraz aneksów do tych umów (k. 20-67 i k. 72-84) przyjęć należało, iż wystawienie weksla miało związek z kredytem obrotowym udzielanym przez Bank (...) S.A. a weksel stanowił przedmiot zabezpieczenia.

Początkowo kredytobiorcą był K. L. w ramach indywidualnej działalności gospodarczej.

Aneks z dnia 04 marca 2009 roku nr 15 do umowy nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy w rachunku bieżącym (k. 54), strony ustaliły, iż przedsiębiorstwo dotychczasowego kredytobiorcy, tj. K. L. zostało wniesione w formie wkładu niepieniężnego jako zorganizowana część przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55⁽¹⁾ k.c. do (...) spółka z o.o. w O. wpisanej do KRS pod nr (...). Pozostałe postanowienia umowy nie ulegały zmianie.

Z tym zaś wiąże się aneks nr (...) (k. 77) do umowy z dnia 4 marca 2009 roku nr (...) ustalającej ogólne zasady kredytowania, w którym wskazano, iż w związku z przekształceniem firmy (...) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w spółkę - (...) spółka z o.o. w O. spółka ta jest obecnym kredytobiorcą i wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dotychczasowego kredytobiorcy.

Z aneksów nr (...) (k. 57/2-58), nr 20 (k. 59) i 21 (k. 60) i nr 22 (k. 61) do umowy dnia 23 października 1998 roku nr (...) (...) o kredyt obrotowy krótkoterminowy na rachunku bieżącym K. L. i T. L. jako poręczyciele wekslowi wyrazili zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń kredytu w szczególności w postaci poręczenia wekslowego.

Zatem wszyscy pozwani na bieżąco byli zorientowani w sytuacji kredytobiorcy (...) spółka z o.o. w O..

Jak wynika z zarzutów pozwanych od nakazu zapłaty (k. 103-112) pozwani nie kwestionują wystawienia weksla in blanco ani faktu istnienia zobowiązania wekslowego, a ich zarzuty mają charakter formalny i odnoszą się do oceny ważności weksla z punktu widzenia prawidłowego oznaczenia sumy wekslowej.

W ocenie Sądu suma wekslowa na wekslu została oznaczona prawidłowo zarówno liczbowo jak i literowo. Świadczą o tym zapisy: „złoty 5 332 745,96” i „złoty pięć milionów trzysta trzydzieści dwa tysiące siedemset czterdzieści pięć groszy dziewięćdziesiąt sześć”.

W ocenie Sądu brak podstaw do kwestionowania powyższych ustaleń.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne a zarzuty pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym nie zasługują na uwzględnienie

Wierzytelność dochodzona pozwem wynika z weksla własnego in blanco z dnia 29 lipca 2011 roku (k. 90). Pozwana (...) spółka z o.o. w O. wystawiła bowiem w tej dacie weksel in blanco i spisała deklarację wekslową (k. 89).

Z deklaracji wynika, iż Bank (...) S.A. miał prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego a niespłaconego w terminie w całości lub części kredytu wraz z odsetkami, odsetkami za opóźnienie, prowizją i innymi należnościami z tytułu kredytu. Treść deklaracji wskazuje nadto, że Bank (...) S.A. miał prawo opatrzyć weksel terminem płatności według swego uznania a weksel miał być płatny w siedzibie banku. Weksel mógł być opatrzony klauzulą bez protestu i klauzulą waluty w postaci numeru umowy kredytu.

Deklarację podpisał K. L. jako prezes zarządu (...) spółka z o.o.

Podkreślić trzeba, iż deklarację wekslową podpisali też K. L. i T. L. jako osoby fizyczne.

Na blankiecie weksla in blanco wystawionym przez (...) spółka z o.o. i wręczonym w dniu 29 lipca 2011 Bankowi (...) S.A. podpisali się zaś (k. 90) K. L. i T. L. po słowie „poręczam”.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwani K. L. i T. L. odpowiadać mogą tylko jako poręczyciele wekslowi (awaliści) z tytułu poręczenia weksla niezupełnego in blanco.

(...) spółka z o.o. w O. odpowiada jako wystawca weksla.

Wekslem in blanco nazywa się weksel zawierający co najmniej podpis wystawcy lub akceptanta (głównych dłużników wekslowych).

Na instytucję tę wskazuje art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (Dz.U. 1936 Nr 37 poz. 282) mówiąc o „wekslu niezupełnym w chwili wystawienia”.

Istota tego typu zobowiązania wekslowego polega na tym, iż weksel in blanco to niecałkowicie wypełniony dokument wekslowy, podpisany przez wystawcę z zamiarem zobowiązania się wekslowo i z przeznaczeniem puszczenia go w obieg, mogący po wypełnieniu stać się wekslem zupełnym.

Upraszczając, ten kto umieścił swój podpis na blankiecie wekslowym (in blanco) ze świadomością, że dokument ten będzie lub może być wypełniony zobowiązaniem wekslowym, czyli podpisał blankiet w takich okolicznościach i w takiej formie, że według panujących w obrocie zapatrywań należało by wnieść, że miał zamiar zaciągnięcia zobowiązania wekslowego i ten podpisany blankiet oddał osobie trzeciej – ten podpisem swym w związku z oddaniem blankietu, stworzył już w chwili oddania zobowiązanie do ponoszenia wekslowej odpowiedzialności po wypełnieniu blankietu treścią weksla.

Weksel in blanco powinien być nie tylko podpisany w celu zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, ale musi być on uzupełniony o niezbędne rekwizyty wekslowe co najmniej w momencie złożenia do protestu, albo w chwili dochodzenia praw z weksla.

Powyższe oznacza, że uzupełnienie treści weksla nie jest warunkiem powstania, lecz warunkiem realizacji zobowiązania wekslowego.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela bowiem pogląd, że zobowiązanie wekslowe, wynikające z weksla własnego, niezupełnego, wystawionego i wręczonego remitentowi w związku z zawarciem określonego stosunku

prawnego powstaje, w zakresie wyznaczonym treścią nadaną mu wskutek jego uzupełnienia, z chwilą wręczenia. Ma ono charakter samodzielny i abstrakcyjny, niezwiązany z podstawą prawną przyjęcia zobowiązania. W dacie wydania jest nieukształtowane, co zakłada upoważnienie do jego ukształtowania przez każdorazowego posiadacza. Uzupełnienie weksla stanowi warunek realizacji praw wekslowych z weksla wydanego w stanie nieuzupełnionym. Posiadaczowi takiego weksla, będącemu pierwszym wierzycielem, przysługuje, w odniesieniu do wystawcy, zarówno roszczenie ze stosunku podstawowego, jak i z weksla, z tym, że tylko raz może on uzyskać zaspokojenie swej wierzytelności i do niego należy wybór roszczenia (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2009 roku II CSK 452/08, publ. LEX nr 599754).

Podkreślić należy, że zgodnie z uchwałą SN 29 czerwca 1995 roku (III CZP 66/95, opubl. OSNC 1995/12/168), treść zobowiązania wekslowego ustala się na podstawie tekstu weksla.

Kto dochodzi zapłaty jako wierzyciel wekslowy, musi tylko przedłożyć dokument weksla, na który się powołuje, i wykazać swą tożsamość z osobą remitenta.

Zatem podmiot uprawniony z weksla powinien (np. do pozwu w sprawie o zapłatę) dołączyć weksel spełniający wszystkie wymagania prawa wekslowego.

Uzupełnienie weksla w taki sposób, żeby miał on wymagane przez prawo warunki ważności, jest warunkiem odpowiedzialności wszystkich zobowiązanych z weksla.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 7 prawa wekslowego jeżeli na wekslu znajdują się podpisy osób, niezdolnych do zaciągania zobowiązań wekslowych, podpisy fałszywe, podpisy osób nieistniejących albo podpisy, które z jakiegokolwiek przyczyny nie zobowiązują osób, które weksel podpisały lub których nazwiskiem weksel został podpisany, nie uchybia to ważności innych podpisów.

Zaznaczyć trzeba, iż weksel in blanco powinien być wypełniony zgodnie z porozumieniem zawartym między osobą podpisaną na wekslu a pierwszym jego nabywcą.

Mimo to dłużnicy wekslowi wskutek uzupełnienia weksla stają się zobowiązani w zakresie wynikającym z weksla, nie zaś z porozumienia wekslowego (tak: wyrok SN z 24 października 2000 roku, V CKN 136/2000, publ. OSP 2002, nr 3, poz. 38; wyrok SN z dnia 9 grudnia 2004 rpk, II CK 170/2004, publ. L.pl nr (...); wyrok SN z dnia 1 grudnia 2010 roku, I CSK 181/2010, publ. L.pl nr (...)).

Wypełnienie jest zaś zgodne z porozumieniem, jeśli dokona go osoba uprawniona i jeżeli treść weksla odpowiada umowie zawartej między podpisanym na wekslu z osobą, której weksel wręczono. Upoważnienie do wypełnienia weksla może zostać udzielone w sposób wyraźny lub dorozumiany.

Obligatoryjność owego porozumienia w świetle art. 10 prawa wekslowego nie budzi wątpliwości.

Dowodem zawarcia porozumienia wekslowego jest zazwyczaj tzw. deklaracja wekslowa. Deklaracja wekslowa nie jest warunkiem ważności weksla in blanco. Deklaracji wekslowej nie należy utożsamiać z porozumieniem wekslowym, jest ona dokumentem stwierdzającym zawarcie takiego porozumienia i nie musi w całości oddawać jego treści. Deklaracja może mieć formę umowy, ale w praktyce wekslowej ma zwykle charakter jednostronny, a często poza dłużnikiem wekslowym podpisują ją i inni dłużnicy wekslowi np. awaliści.

Tak rozumiana deklaracja wekslowa nie jest obligatoryjna (tak: wyrok SN z 26 września 2013 r., II CSK 719/2012, publ. L.pl nr (...));

Ma ona jednak istotne znaczenie dowodowe (tak: wyrok SN z 24 października 1962 r., 2 CR 976/61, publ. LexisNexis nr (...), OSNCP 1964, nr 2, poz. 27). Deklaracja przesądza fakt udzielenia upoważnienia, wyłączając ewentualną obronę dłużników przez powołanie się na formalną wadliwość weksla wynikającą z braku upoważnienia do uzupełnienia jego koniecznych elementów. Ponadto rozstrzyga ewentualne wątpliwości co do sposobu uzupełnienia weksla. W istocie

więc uzyskanie deklaracji wekslowej jest korzystne z punktu widzenia wierzyciela wekslowego. Znajduje to wyraz w dominującej w obrocie formie deklaracji, stanowiącej oświadczenie wystawcy adresowane do remitenta. W takiej sytuacji oświadczenie woli wystawcy weksla składane jest w formie pisemnej, oświadczenie zaś osoby przyjmującej weksel - przez przyjęcie deklaracji wekslowej (tak: wyrok SN z 4 lutego 2011 r., III CSK 196/2010, publ. L..pl nr (...)).

Sporządzenie deklaracji wekslowej i dołączenie jej do weksla in blanco ułatwia też sytuację dowodową w przypadku zarzutu nieprawidłowego wypełnienia weksla, ale także ułatwia realizację uprawnień z weksla.

Wystawca nie może cofnąć raz udzielonego upoważnienia po wydaniu weksla in blanco, ale jak się wydaje treść tego porozumienia może ulec zmianie następczo przez umowę między dłużnikiem wekslowym a posiadaczem weksla (tak: wyrok SN z dnia 25 sierpnia 2004 roku, IV CK 590/2003, publ. LexisNexis nr (...), wyrok SN z 25 listopada 2010 roku, I CSK 387/2010, L..pl nr (...)). Podobnie jak samo porozumienie nie wymaga ona żadnej formy szczególnej.

W tym kontekście oceniając deklaracja wekslowa (k. 89) z dnia 29 lipca 2011 roku dawała stronie powodowej wyraźne upoważnienie przez wystawcę weksla, tj. (...) spółka z o.o. do wypełnienia weksla.

Wszyscy pozwani wyrazili zgodę na treść deklaracji i złożyli podpisy na deklaracji.

Weksel jest zaś uzupełniony zgodnie z deklaracją wekslową.

Ciężar dowodu zawarcia umowy regulującej sposób wypełnienia weksla oraz wypełnienia weksla niezgodnie z umową ciąży na wekslowo zobowiązanym (tak: orzeczenia SN: z dnia 24 lutego 1928 r., I C 2161/27, Z. O.. SN 1928, poz. 40; z dnia 12 stycznia 1934 r., C 2217/33, (...) 1935).

Dłużnik wekslowy ma możliwość podnoszenia zarzutu wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie oznacza to, że w razie wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem osoba, która wręczyła weksel in blanco (także poręczyciel), nie jest w ogóle zobowiązana wekslowo. Przyjąć należy, że w takiej sytuacji odpowiedzialność wekslowa dłużnika istnieje w takich granicach, w jakich odpowiadałby w razie prawidłowego wypełnienia weksla. Mamy tu do czynienia z zarzutem w ścisłym tego słowa znaczeniu.

W wyniku wypełnienia weksla in blanco częściowo niezgodnie z porozumieniem na niekorzyść osoby na nim podpisanej, osoba ta może stać się zobowiązana wekslowo w granicach, w których tekst weksla odpowiada porozumieniu (deklaracji wekslowej).

W razie naruszenia przez wpisanie wyższej sumy od kwoty wierzytelności, dla której zabezpieczenia weksel in blanco został wręczony, osoba na nim podpisana staje się zobowiązana wekslowo w granicach w jakich tekst weksla jest zgody z porozumieniem (tak: wyrok SA w Krakowie ACa 347/15, publ. LEX nr 1770846).

W świetle przedstawionych uwag porozumienie wekslowe oznacza więc porozumienie w przedmiocie ukształtowania przyszłej wierzytelności wekslowej, stanowiące integralną część umowy o wydanie weksla in blanco.

Wykładnia umowy w zakresie tego porozumienia podlega ogólnym zasadom prawa cywilnego (art. 65 § 2 k.c.; por. np. wyrok SN z 26 października 2011 roku., I CSK 788/2010, L..pl nr (...)).

Pozwani w toku niniejszego procesu nie wykazali żadnym dowodem (art. 6 k.c.), aby nastąpiła zmiana porozumienia wekslowego po dniu 29 lipca 2011 roku lub aby weksel wypełniono niezgodnie z porozumieniem.

W następstwie wypełnienia weksla in blanco – dodatkowo zgodnie z porozumieniem co do jego uzupełnienia - powstaje zobowiązanie wekslowe osoby podpisanej na wekslu in blanco (wręczającej ten weksel) o treści określonej w tekście powstałym na skutek wypełnienia.

Istotne jest aby weksel własny in blanco po wypełnieniu spełniał wymogi weksla własnego.

W myśl art. 101 ustawy prawo wekslowe weksel własny zawiera:

1. nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
2. przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;
3. oznaczenie terminu płatności;
4. oznaczenie miejsca płatności;
5. nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
6. oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu;
7. podpis wystawcy weksłu.

Odbiorca weksła in blanco uzyskuje zatem z mocy porozumienia co do jego uzupełnienia uprawnienie do spowodowania powstania - przez swe, podejmowane we własnym imieniu działanie - zobowiązania wekslowego osoby, która złożyła podpis na wekslu in blanco. Działanie to ma charakter jednostronnej czynności prawnej. Wynikająca z porozumienia osoby wręczającej weksel in blanco i jego odbiorcy ścisła więź pomiędzy zobowiązaniem wekslowym a zobowiązaniem, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, przejawia się w tym, że wierzyciel nie może z mocy weksła uzyskać w zasadzie więcej praw niż przysługuje mu w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, a spełnienie jednego z tych zobowiązań powoduje wygaśnięcie także drugiego (tak: wyrok SN z dnia 9 grudnia 2004 roku II CK 170/04, publ. LEX nr 146408; uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 7 stycznia 1967 roku, mająca moc zasady prawnej, III CZP 19/66, publ. OSNCP 1968, nr 5, poz. 79, uchwała połączonych Izb Cywilnej oraz Pracy i (...) z dnia 24 kwietnia 1972 roku, III PZP 17/70, publ. OSNCP 1973, nr 5, poz. 72, pkt III. 1.c uzasadnienia, wyrok SN z dnia 14 marca 1997 roku, I CKN 48/97, publ. OSNC 1997, nr 9, poz. 124, wyrok SN z dnia 5 lutego 1998 roku, III CKN 342/97, publ. OSNC 1998, nr 9, poz. 141, wyrok SN z dnia 21 października 1998 roku, II CKN 10/98, publ. OSNC 1999, nr 5, poz. 93 i wyrok SN z dnia 18 listopada 1999 r., I CKN 215/98, publ. OSNC 2000, nr 7-8, poz. 128).

Dopuszczalne jest zamieszczenie na wekslu in blanco informacyjnej adnotacji wskazującej na umowę, w związku z którą wydano weksel, lub na deklarację wekslową (tak: wyrok SN z 24 października 2000 r., V CKN 136/2000, publ. LexisNexis nr (...), OSP 2002, nr 3, poz. 38). Informacja taka nie unieważnia weksła i nie podważa bezwarunkowego charakteru polecenia.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie wskazuje, że weksel złożony do akt (k. 90) został wypełniony i spełnia wymogi weksła własnego w rozumieniu art. 101 ustawy prawo wekslowe.

Zawiera bowiem nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu. Określa przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej poprzez klauzulę bez protestu. Oznaczony został termin płatności na dzień 11 grudnia 2015 roku oraz miejsce płatności – poprzez wskazanie siedziby Banku (...) S.A w N. przy ul. 1000-lecia 35A. Zawiera wreszcie nazwę remitenta - Banku (...) S.A oraz podpis wystawcy weksła.

Na wekslu są też podpisy poręczycieli wekslowych (avalistów), tj. K. L. i T. L..

Niewątpliwie pozwani K. L. i T. L. odpowiadają jako poręczyciele weksłowi (avalidzi).

Dokument weksła (k. 90) wskazuje bowiem, że są na nim własnoręczne podpisy pozwanych K. L. i T. L. poprzedzone słowem „poręczam” .

To odpowiada treści poręczenia wekslowego.

Zgodnie z art. 30 ustawy prawo wekslowe zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba, podpisana na wekslu.

Przepis art. 31 prawa wekslowego wyjaśnia, iż poręczenie umieszcza się na wekslu albo na przedłużku. Poręczenie oznacza się wyrazem "poręczam" lub innym zwrotem równoznacznym; podpisuje je poręczyciel. Sam podpis na przedniej stronie wekslu uważa się za udzielenie poręczenia, wyjąwszy gdy jest to podpis wystawcy lub trasata. Poręczenie powinno wskazywać, za kogo je dano. W braku takiej wskazówki uważa się, że poręczenia udzielono za wystawcę.

Z treści art. 32 prawa wekslowego wynika, iż poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Zobowiązanie poręczyciela jest ważne, chociażby nawet zobowiązanie, za które poręcza, było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej. Poręczyciel wekslowy, który zapłacił weksel, nabywa prawa, wynikające z wekslu, przeciw osobie, za którą poręczył, i przeciw tym, którzy wobec tej osoby odpowiadają z wekslu.

Podnieść należy, iż poręczenie wekslowe przewidziane w ustawie prawo wekslowe jest szczególną formą poręczenia i w istocie instytucją odrębną od poręczenia regulowanego przepisami kodeksu cywilnego. W związku z powyższym przepisów kodeksu cywilnego o poręczeniu nie stosuje się do poręczenia wekslowego nawet w drodze analogii (tak: wyrok SN z dnia 24 października 2003 roku III CK 35/02 LEX nr 148666).

Przyjmuje się, że zobowiązanie poręczyciela wekslowego cechuje się abstrakcyjnością i bezwarunkowością. Zobowiązanie osoby podpisanej na wekslu jest samodzielne (art. 7 ustawy prawo wekslowe).

Byt prawny poręczenia wekslowego nie zależy w gruncie rzeczy od istnienia zobowiązania dłużnika głównego. Zależy on od złożenia podpisu na wekslu. Przez udzielenie poręczenia wekslowego nawiązuje się stosunek wekslowy między poręczycielem a remitentem, a nie między poręczycielem a poręczonym (wystawcą), tych ostatnich łączy natomiast stosunek cywilny, w ramach którego może dojść do rozliczeń.

Skoro poręczenie wekslowe musi być udzielone na wekslu i jednoznacznie wskazywać wolę poręczenia, to konsekwencją poręczenia wekslowego jest przyjęcie abstrakcyjnej odpowiedzialności przez poręczającego za dług osoby podpisanej na wekslu.

W orzecnictwie przyjęto, iż zobowiązanie poręczyciela wekslowego (avalisty) jest zawsze zobowiązaniem wekslowym, które cechuje się abstrakcyjnością i bezwarunkowością, zaś jego byt zależy nie od istnienia wierzytelności, którą poręcza, a od podpisu poręczyciela na wekslu oraz prawidłowości wypełnienia weksla in blanco (tak: wyrok SN z dnia 10 marca 1998 roku I CKN 575/97 publ. LEX 518105)

Poręczenie wekslowe (aval) jest zarazem poręczeniem o podwójnej naturze. Z jednej strony aval jest zobowiązaniem akcesoryjnym o specyficznym charakterze związanym z formalizmem wekslowym, z drugiej zaś jest zobowiązaniem samodzielnym niezależnym od zobowiązania głównego.

Akcesoryjny charakter poręczenia wekslowego wyraża się w uzależnieniu istnienia zobowiązania poręczyciela od istnienia zobowiązania poręczonego (tak wyrok SN z dnia 09 września 2004 roku II CK 502/03 publ. LEX 589963).

Jeżeli weksel niepełny (art. 10 prawa wekslowego), tzw. weksel in blanco, został wystawiony celem zabezpieczenia zwrotu kredytu (wraz z należnościami dodatkowymi) udzielonego wystawcy przez remitenta, to przy uzupełnieniu weksla i przy dochodzeniu roszczeń z tego weksla przez stronę umowy zawartej przy jego wystawieniu obowiązuje i wiąże strony treść tej umowy, tzn. deklaracji wekslowej. Jeżeli deklarację tę podpisał także poręczyciel, remitent jest związany jej treścią i może dochodzić od poręczyciela roszczeń z tytułu udzielonego przez niego poręczenia wekslowego tylko w granicach określonych umową (tak: wyrok SN z dnia 25 września 1996 roku II CKU 1/96 publ. Prok i Pr-wkł (...)).

Nadto poręczyciel odpowiada w tych samych granicach co dłużnik główny, a jego zobowiązanie wygasa dopiero z momentem ustania zobowiązania poręczanego. Znamionym dla charakteru tego poręczenia jest również, że poręczenie wekslowe jest zobowiązaniem nieodwołalnym, tj. nie może być przez poręczyciela odwołane nawet wówczas, gdy zostało udzielone na wekslu in blanco.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie poglądy te podziela.

Powtórzyć trzeba ponownie, że avalista podpisując podpisany przez wystawcę blankiet wekslowy, w zamiarze udzielenia poręczenia wekslowego, zaciąga skuteczne zobowiązanie, jeśli dokument ten zostanie później uzupełniony w sposób pozwalający uznać go za spełniający wymagania formalne jakim winien odpowiadać weksel.

To zaś może zostać zweryfikowane dopiero po przedstawieniu oryginału weksla (tak: wyrok SA w Krakowie z dnia 16 stycznia 2013 roku I ACa 798/12 publ. LEX 126697).

Strona powodowa w toku niniejszej sprawy przedłożyła wypełniony weksel (k. 90).

W tej sytuacji w ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie istnieją wszystkie warunki w sprawie do przyjęcia, iż pozwani K. L. i T. L. ponoszą odpowiedzialności z tytułu poręczenia wekslowego w oparciu o przedstawione do akt sprawy deklarację wekslową i weksel (k. 89-90).

Stąd zarzut pozwanych T. L. i K. L. o braku po ich stronie biernej legitymacji procesowej jest w całości chybiony.

Tymczasem powtórzyć trzeba, iż dołączone do akt w niniejszej sprawie deklaracja wekslowa i weksel (k. 89-90) wskazują, że pozwani K. L. i T. L. oświadczyli wyraźnie, iż udzielają poręczenia wekslowego za zobowiązania (...) spółka z o.o. w O. występującego w charakterze wystawcy weksla własnego niezupełnego (in blanco), na dowód czego złożyli podpis jako poręczyciele za wystawcę. Zatem pozwani jako poręczyciele wekslowi złożyli oświadczenie, iż poręczyli za zapłatę weksla wyżej określonego.

Zauważyć trzeba, iż w deklaracji i na wekslu (k. 89-90) jest określone konkretne zobowiązanie, do którego poręczenie miałyby nastąpić. Jest to umowa nr (...) (...) o kredyt obrotowy na rachunku bieżącym z dnia 23 października 1998 wraz z późniejszymi zmianami. Do tej umowy było aż 23 aneksy.

Stąd w ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie poręczenie wekslowe na wekslu (k. 90) jest jasno określone do jakiego zobowiązania się odnosi.

Jako niezasadne Sąd ocenił zarzuty pozwanych:

- naruszenia art. 101 pkt. 2 ustawy prawo wekslowe poprzez wydanie nakazu zapłaty podczas, gdy weksel nie zawiera prawidłowego oznaczenia sumy pieniężnej podlegającej bezwarunkowej zapłacie,
- naruszenie art. 102 zdanie 1 prawa wekslowego poprzez uznanie za ważny weksel własny z dnia 29 lipca 2011 roku i wydanie nakazu zapłaty co do wystawcy weksla i poręczyciela wekslowego,
- naruszenie art. 6 w zw. z art. 103 (ostatni akapit) prawa wekslowego poprzez uznanie za ważną w wekslu sumę co do zapłaty przez wystawcę lub poręczycieli zapisaną w formie liczbowej, a nie tę sumę zapisaną w formie literowej pomimo istniejącej różnicy.

Podkreślono już wyżej, iż weksel złożony do akt (k. 90) spełnia wymogi formalne z art. 101 ustawy prawo wekslowe. Zawiera bowiem nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu. Określa przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej poprzez klauzulę bez protestu. Oznaczony został termin płatności na dzień 11 grudnia 2015 roku oraz miejsce płatności – poprzez wskazanie siedziby Banku (...) S.A w N. przy ul. 1000-lecia 35A. Zawiera wreszcie nazwę remitenta - Banku (...) S.A oraz podpis wystawcy weksla. Na wekslu są też podpisy poręczycieli wekslowych (avalistów), tj. K. L. i T. L..

Dodać trzeba, iż zgodnie z deklaracją wekslową (k. 89) bank miał prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanego a niespłaconego kredytu wraz z odsetkami za opóźnienie, prowizja i innymi należnościami. Górną granicą odpowiedzialności dłużników wekslowych jak wynika z deklaracji była kwota 5 700 000 złotych.

Weksel wystawiono na kwotę 5 332 745,96 złotych i ta kwota odpowiadała wielkości zadłużenia na dzień płatności weksla. Zatem do takiej kwoty dłużnicy wekslowi odpowiadają weksla.

Okoliczności przeciwnych pozwani nie wykazali (art. 6 k.c.), a zarzut naruszenia art. 101 pkt. 2 ustawy prawo wekslowe jest gołosłowny.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 102 zdanie 1 ustawy prawo wekslowe.

Przepis ten stanowi, iż nie będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w artykule poprzedzającym.

Wykazano już, że weksel z dnia 29 lipca 2011 roku (k. 90) spełnia wszystkie wymogi formalne z art. 101 ustawy prawo wekslowe.

Brak podstaw do przyjęcia naruszenia art. 6 w zw. z art. 103 (ostatni akapit) prawa wekslowego poprzez uznanie za ważną w wekslu sumę co do zapłaty przez wystawcę lub poręczycieli zapisaną w formie liczbowej, a nie tę sumę zapisaną w formie literowej pomimo istniejącej różnicy.

Dyspozycja art. 6 ustawy prawo wekslowe wyjaśnia, iż weksel, w którym sumę wekslową napisano literami i liczbami, w razie różnicy ważny jest na sumę, napisaną literami.

Z przepisu tego wyraźnie wynika, iż dotyczy on jedynie "jednostek", czyli sytuacji, w której waluta przy sumie napisanej słownie i cyfrowo jest i jest ona taka sama, natomiast różne są kwoty. Na takie rozumowanie wskazuje również logika.

W ocenie Sądu suma wekslowa na wekslu (k. 90) została oznaczona prawidłowo zarówno liczbowo jak i literowo. Świadczą o tym zapisy: liczbowo „złotych 5 332 745,96” i literowo „złotych pięć milionów trzysta trzydzieści dwa tysiące siedemset czterdzieści pięć groszy dziewięćdziesiąt sześć”.

Wykładnia językowa nie nastrocza żadnych wątpliwości, iż zarówno liczbowo jak i słownie określono na wekslu tę samą kwotę. Odmienna interpretacja nie jest właściwa.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 kwietnia 2015 roku III CZP 11/15 (publ. OSNC 2016/4/42) wyraził pogląd, iż nie powoduje, w świetle art. 1 pkt 2 w związku z art. 2 ustawy prawo wekslowe oraz w świetle art. 101 pkt 2 w związku z art. 102 ustawy prawo wekslowe, nieważności weksla brak określenia waluty, w której ma nastąpić zapłata oznaczonej sumy pieniężnej, w samym poleceniu lub przyrzeczeniu zapłaty tej sumy, gdy nazwa waluty znajduje się w oznaczeniu sumy pieniężnej zamieszczonym, zgodnie z utrwaloną praktyką, w prawym górnym rogu dokumentu weksla.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie pogląd ten podziela.

Należy skupić się zatem na tekście weksla, wszystkich jego elementach, ich układzie i wzajemnej relacji, a zawartym w tekście weksla zwrotom powinno się przypisywać tylko takie znaczenie, jakie mają one dla typowego, przeciętnego uczestnika obrotu wekslowego; w szczególności znaczenie odpowiadające przyjętym w obrocie wekslowym zwyczajom lub znaczenie, jakie nadają im przepisy znajdujące się w ustawie (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 29 czerwca 1995 roku, III CZP 66/95, publ. OSNC 1995/12/168, wyrok SN z dnia 18 stycznia 2012 roku, II CSK 296/11, publ. OSNC 2012/6/80, uchwała SN z dnia 10 października 2013 roku, III CZP 54/13, publ. OSNC 2014/6/56).

Biorąc powyższe pod uwagę należało ocenić, iż nie zachodzi bezwzględna nieważność weksla z uwagi na rzekomą rozbieżność sumy wekslowej zapisanej liczbowo i literowo.

Tym samym bezzasadny jest wniosek pozwanych, iż weksel ważny jest na kwotę 53 327 złotych.

Zarzut pozwanych wywiedziony na rozprawie z dnia 20 marca 2017 roku, iż na wekslu firma (...) sp. z o.o. nie została właściwie określona, bo brak jest oznaczenia rejestru w którym została zarejestrowana (k. 239 od 00:04:10) nie może odnieść skutku jako spóźniony.

Przepis art. 495§ 3 k.p.c. wskazuje bowiem, iż okoliczności faktyczne, zarzuty i wnioski dowodowe niezgłoszone w pozwie albo w piśmie zawierającym zarzuty od nakazu zapłaty mogą być rozpoznawane jedynie wtedy, gdy strona wykaże, że nie mogła z nich skorzystać wcześniej lub gdy potrzeba ich powołania wynikła później.

Pełnomocnik pozwanych przed zamknięciem rozprawy nie wykazał, iż pozwani nie mogli tego zarzutu wywieść w zarzutach od nakazu zapłaty. Nadto nie złożył zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c.

Zestawienie art. 493 § 1 k.p.c. z dyspozycją art. 495 § 3 k.p.c., prowadzi do wniosku, że po skutecznym wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty przedmiotem badania sądu są twierdzenia i dowody przedstawione przez pozwanego w piśmie zawierającym zarzuty. Rozszerzenie zakresu badań sądu o nowe twierdzenia i nowe dowody może nastąpić jedynie wtedy, gdy zostanie stwierdzone, że nie można było tego materiału przedstawić wcześniej lub, że potrzeba przedstawienia jego sądowi powstała później (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 lutego 2009 roku, I ACa 100/09, publ. LEX nr 756552; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 roku, I ACa 544/07, publ. LEX nr 468597).

Na marginesie wskazać trzeba, iż Sąd nie dostrzega, aby oznaczenie wystawcy weksla i wierzyciela wekslowego było nieprawidłowe.

Bezspornie weksel in blanco został wypełniony i oznaczono daty jego płatności na 11 grudnia 2015 roku (k. 90).

Zgodnie z dyspozycją art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

W myśl art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Cel i funkcja instytucji przedawnienia w kodeksie cywilnym sprowadzają się do usunięcia stanu niepewności prawnej w sytuacji, gdy uprawniony przez bardzo długi czas nie wykonuje swoich praw podmiotowych i nie realizuje przysługujących mu roszczeń (tak: wyrok SN z dnia 12 lutego 1991 roku III CRN 500/90, publ. OSNC 1992, nr 7-8, poz. 137).

Czym innym jest przedawnienie roszczenia ze stosunku podstawowego, a czym innym przedawnienie wekslowe. Obie instytucje różnią się istotnie między innymi, co do początku biegu przedawnienia.

Termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, zgodnie z regułą art. 120 k.c., rozpoczyna bieg od dnia, w którym świadczenie ze stosunku podstawowego stało się wymagalne.

Początek biegu trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia z weksla własnego skierowanego przeciwko wystawcy weksla własnego czy poręczycielowi wekslowemu zgodnie z art. 70 w związku z art. 103 i 104 i art. 32 ust. 1 ustawy prawo wekslowe, liczy się od dnia płatności weksla. Tę samą zasadę stosuje się do weksli in blanco (tak: wyrok SN z 24 maja 2005 roku, V CK 652/04 publ. Prawo Bankowe 2006, Nr 10, s. 32).

Przedawnienie praw z weksla in blanco nie rozpoczyna biegu do czasu jego wypełnienia.

Zobowiązanie wekslowe z weksla własnego, niezupełnego, wypełnionego zgodnie z porozumieniem, powstaje, w zakresie wyznaczonym treścią nadaną mu wskutek jego uzupełnienia, z chwilą jego wręczenia wystawcy do wykupu,

a więc z tą chwilą należy łączyć termin jego przedawnienia, a nie z wymagalnością roszczenia ze stosunku, w związku z którym zawarto porozumienie wekslowe.

Przedawnienie roszczenia z weksła wręczonego bez wypełnienia daty płatności i bez zastrzeżeń, co do tej daty, rozpoczyna się z dniem płatności wpisanym na wekslu przez wierzyciela wekslowego. Treścią upoważnienia zawartego w deklaracji wekslowej towarzyszącej wystawieniu weksła in blanco, wręczonego dla zabezpieczenia określonego roszczenia, jest objęcie uzupełnienie weksła przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu. Odnosi się to również do przypadków użycia w deklaracji wekslowej zwrotu przewidującego możliwość wypełnienia weksła w każdym czasie oraz opatrzenia go datą płatności według uznania wierzyciela (tak: wyrok SN z dnia 14 lutego 2008 roku II CSK 522/07 publ. LEX 496389)

Nie ulega zaś wątpliwości, że ciężar dowodu, iż weksel in blanco wypełniono w sposób sprzeczny z porozumieniem spoczywać będzie na dłużniku wekslowym (tak: wyrok SA w Łodzi z dnia 04 lipca 2014 roku ACa 21/14 publ. LEX 1504408).

Takich okoliczności pozwani nie wykazali

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela przy tym pogląd, iż dla odpowiedzialności wekslowej wobec remitenta osoby, która złożyła podpis na wekslu, decydujące jest wypełnienie weksła in blanco przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podstawowego, a nie wniesienie pozwu przed upływem tego terminu.

Jeżeli powództwo oparte zostanie wyłącznie na zobowiązaniu wekslowym, to nie ma znaczenia wniesienie pozwu po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, bowiem nie ten stosunek jest podstawą roszczenia, a stosunek wekslowy, który przedawnia się według swoistych zasad przewidzianych w art. 70 ustawy z 1936 roku prawo wekslowe. W takiej sytuacji zarzut przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego może być skutecznie podniesiony w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 Prawa wekslowego, jeżeli remitent wypełnił weksel po upływie terminu przedawnienia roszczenia podstawowego (tak: wyrok SA w Łodzi z dnia 25 września 2013 roku I ACa 445/13 publ. LEX 1381443; wyrok SN z dnia 19 listopada 2004 roku V CK 228/04, publ. OSP 2005/11/130; wyrok SN z dnia 24 listopada 2005 roku IV CK 236/05 publ. LEX 194235; wyrok SN z dnia 15 lutego 2006 roku IV CSK 15/05 publ. LEX 179731; wyrok SN z dnia 14 lipca 2006 roku II CSK 75/06 publ. LEX 291045; wyrok SN z dnia 14 lutego 2008 roku II CSK 522/07 publ. LEX 496389)

Sąd orzekający podziela pogląd, że w razie wypełnienia weksła niezgodnie z zawartym porozumieniem osoba, która wręczyła weksel in blanco odpowiada wekslowo w takich granicach, w jakich odpowiadałby w razie prawidłowego wypełnienia weksła, a w wyniku wypełnienia weksła in blanco częściowo niezgodnie z porozumieniem na niekorzyść osoby na nim podpisanej, osoba ta może stać się zobowiązana wekslowo w granicach, w których tekst weksła odpowiada porozumieniu (por.m.in. wyrok SN z 26 stycznia 2001 r., II CKN 25/00, OSNC 2001, nr 7-8, poz. 117 oraz wyrok SN z 9 grudnia 2004 r., II CK 170/04, LEX nr 146408).

Z tych względów roszczenie wynikające z weksła dnia 29 lipca 2011 roku a wypełnionego 11 grudnia 2015 roku nie jest przedawnione.

Dodać trzeba, iż strona powodowa dochodząc należności z weksła domagała się zasądzenia odsetek ustawowych od dnia następnego po dacie płatności, tj. od dnia 12 grudnia 2015 roku.

Z deklaracji wekslowej (k. 89) wynika, iż strona powodowa mogła dochodzić kwoty z weksła z odsetkami i odsetkami za opóźnienie.

Ustawą z dnia 09 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 1830 .) przepisy art. 359 k.c. i 481 k.c. otrzymały od dnia 01 stycznia 2016 roku nowe brzmienie.

Zgodnie z art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu.

Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych (art. 359 § 2 k.c.).

Przepis art. 359 § 2¹ k.c. wskazuje, iż maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne).

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Z dyspozycji art. 481 § 2 k.c. wynika, iż jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

W myśl art. 56 ustawy z dnia 09 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Wysokość odsetek ustawowych wynosi obecnie 5% w stosunku rocznym, natomiast odsetki ustawowe za opóźnienie wynoszą 7% rocznie - Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych (M.P. z 2016 r. poz. 46) i Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (M.P. z 2016 r. poz. 47).

Zatem strona powodowa dochodząc kwoty z weksła z odsetkami ustawowymi domagała się niższych odsetek niż odsetki ustawowe za opóźnienie.

Sąd zasądził zatem w nakazie zapłaty w postępowaniu nakazowym dochodzoną kwotę z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 12 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W związku z powyższym, z uwagi na bezzasadność zarzutów podniesionych przez pozwanych Sąd utrzymał nakaz zapłaty w całości w mocy i orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Paweł Poręba